

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Eleny Kováčovej a JUDr. Evy Baranovej v právnej veci navrhovateľa: **JUDr. O. D.**, proti odporkyňi: **Slovenská advokátska komora**, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o vyčiarknutí navrhovateľa zo zoznamu advokátov Slovenskej advokátskej komory, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Sp 11/2005-58 zo dňa 13. júna 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Sp 11/2005-58 zo dňa 13. júna 2007 **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave potvrdil rozhodnutie Predsedníctva Slovenskej advokátskej komory zo dňa 19. marca 2004 o vyčiarknutí navrhovateľa zo zoznamu advokátov podľa § 7 ods. 1 písm. g) v spojení s § 7 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácií a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, nakoľko dospel k záveru, že toto rozhodnutie odporkyne je správne a zákonné. Krajský súd sa stotožnil s názorom odporkyne, že navrhovateľ nespĺňal podmienky na zápis do zoznamu advokátov, bol zapísaný do zoznamu advokátov, pretože získal vysokoškolské vzdelanie na Vysokej škole Zboru národnej bezpečnosti, aj keď v odbore Právo.

O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. a účastníkom náhradu trov konania nepriznal, lebo navrhovateľ v konaní úspech nemal a odporkyňa aj pri úspechu v konaní zo zákona nemá nárok na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ navrhujúc jeho zmenu, zrušenie rozhodnutia odporkyne a vrátenia veci na ďalšie

konanie, nakoľko považoval napadnutý rozsudok za nezákonný, vychádzajúci z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa jeho názoru súd nesprávne posúdil navrhovateľom namietané skutočnosti, že napadnutým rozhodnutím odporkyne boli retroaktívne zrušené rozhodnutia predsedníctva Komory komerčných právnikov. Taktiež súd prvého stupňa nesprávne posúdil argumentáciu navrhovateľa, predovšetkým procesnoprávnu stránku, ale i hmotnoprávnu stránku rozhodnutia a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p., vec prejednal podľa § 214 ods. 2 O.s.p., nakoľko zistil, že rozsudok krajského súdu trpí vadami, ktoré mohli mať vplyv na jeho vecnú správnosť, a preto rozhodol podľa § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p. tak, že napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Z obsahu predloženého spisu ako aj z výsledkov doterajšieho priebehu konania odvolací súd zistil, že navrhovateľ bol dňa 29. decembra 2003 zapísaný do zoznamu komerčných právnikov na základe § 5 zákona č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch v znení neskorších predpisov. V súlade s ustanovením § 77 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. bol bez žiadosti zapísaný do zoznamu advokátov. Preskúmaným rozhodnutím odporkyne (bez čísla konania a bez dátumu) na základe rozhodnutia Predsedníctva SAK na zasadnutí 19. marca 2004 podľa § 7 ods. 1 písm. g) a § 7 ods. 3 zákona č. 586/2003 Z. z. bol navrhovateľ vyčiarknutý zo zoznamu advokátov s odôvodnením, že k 1. januáru 2004 nespĺňal podmienku na zápis do zoznamu advokátov podľa § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 586/2003 Z. z., nakoľko je absolventom študijného odboru Právo Fakulty VB Vysokiej školy Sboru národnej bezpečnosti, pričom z okolností, že mu bol priznaný akademický titul „JUDr.“ nemožno ešte vyvodiť záver, že má právnické vzdelanie v zmysle uvedeného zákona.

Zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov nadobudol účinnosť 1. januára 2004 okrem ustanovení čl. I § 31 až 37 a § 84, ktoré nadobudli účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskej únii.

Podľa § 82 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. do zvolenia predsedníctva komory v lehote podľa odseku 1 vykonáva jeho právomoci predsedníctvo komory zložené z deviatich členov a troch náhradníkov predsedníctva Slovenskej advokátskej komory a deviatich členov a troch náhradníkov predsedníctva Komory komerčných právnikov Slovenskej republiky zriadených podľa doterajších predpisov. Toto predsedníctvo komory si zvolí zo svojich členov predsedu komory a podpredsedu komory.

Do zvolenia nového predsedu komory vykonáva funkciu predsedu komory predseda doterajšej Slovenskej advokátskej komory.

Na konanie orgánov uvedených v odsekoch 2 až 4 sa do ich zvolenia konferenciou advokátov primerane použijú predpisy Slovenskej advokátskej komory zriadenej podľa doterajších predpisov (§ 82 ods. 5 citovaného zákona).

Podľa § 7 ods. 1 písm. g) komora vyčiarkne zo zoznamu advokátov toho, kto bol zapísaný do zoznamu advokátov a nespĺňal podmienky na zápis do zoznamu advokátov.

Podľa ods. 3 citovaného ustanovenia o vyčiarknutí zo zoznamu advokátov podľa odseku 1 písm. g) je komora oprávnená rozhodnúť do jedného roku odo dňa, keď sa o nesplnení podmienky na zápis do zoznamu advokátov dozvedela; to neplatí, ak ide o podmienky uvedené v ustanoveniach § 3 ods. 1 písm. a), b), e) až g).

V zmysle § 3 ods. 1 písm. b) zákona č. 586/2003 Z. z. komora zapíše do zoznamu advokátov na písomnú žiadosť do dvoch mesiacov odo dňa jej doručenia toho, kto získal vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore právo na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo má uznaný doklad o vysokoškolskom právnickom vzdelaní druhého stupňa vydaný zahraničnou vysokou školou.

Podľa § 5 písm. b) zákona č. 129/1991 Zb. o komerčných právnikoch v znení neskorších predpisov komora zapíše do dvoch mesiacov odo dňa doručenia písomnej žiadosti do zoznamu toho, kto získal vysokoškolské vzdelanie na právnickej fakulte v Slovenskej republike alebo má uznané právnické vzdelanie získané na vysokej škole v zahraničí.

Rozhodnutie komory o nezapísaní fyzickej osoby do zoznamu advokátov, o pozastavení výkonu advokácie advokátovi a o vyčiarknutí advokáta zo zoznamu advokátov okrem vyčiarknutia podľa § 7 ods. 1 písm. e) musí byť odôvodnené a je preskúmateľné súdom (§ 11 zákona č. 586/2003 Z.z.).

V prejednávanom prípade bolo predmetom súdneho preskúmavacieho konania rozhodnutie predsedníctva SAK o vyčiarknutí advokáta zo zoznamu advokátov.

Z vyššie citovaného ustanovenia (§ 11 zákona č. 586/2003 Z.z.) je zrejmé, že zákon nezakladá možnosť podať opravný prostriedok proti takémuto rozhodnutiu SAK, ale ustanovuje, že je preskúmateľné súdom. Môže tu preto vzniknúť pochybnosť, či ide o konanie podľa druhej hlavy piatej časti O.s.p. alebo o konanie o opravnom prostriedku podľa hlavy tretej. Vyriešenie otázky, či preskúmané rozhodnutie je právoplatné alebo nie je, má zásadný význam. Najvyšší súd je toho

názoru, že takýto návrh na preskúmanie rozhodnutia SAK súdom je opravným prostriedkom podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p. Súd má za to, že to, čo odlišuje druhú hlavu od tretej, je formálna právoplatnosť rozhodnutia. Neprávoplatné rozhodnutie SAK má byť preto preskúmané podľa tretej hlavy bez ohľadu na to, že procesný inštitút, ktorý takýto prieskum umožňuje, zákonodarca opomenul nazvať. O návrhu na preskúmanie rozhodnutia advokátskej komory o vyčiarknutí advokáta zo zoznamu advokátov (§ 7 zákona č. 586/2003 Z.z.) rozhodol správne krajský súd samosudcom s použitím ustanovení § 250l až 250s O.s.p.

Odvolací súd sa zaoberal dôvodnosťou odvolacích námietok navrhovateľa týkajúcich sa procesnoprávnej stránky preskúmaného rozhodnutia odporkyne, ktoré krajský súd nepovažoval za dôvodné.

Odvolací súd považuje za správny názor krajského súdu týkajúci sa nesplnenia podmienky vzdelania u navrhovateľa, pričom nesúhlasí s námietkou navrhovateľa, že išlo o jej retroaktívne určenie. Navrhovateľ totiž nespĺňal podmienku vzdelania ani v čase jeho zápisu do Komory komerčných právnikov. S odôvodnením rozsudku v tejto časti sa odvolací súd stotožňuje, nepotrebuje na ňom nič meniť a môže naň odkázať.

Odvolací súd však považuje za potrebné konštatovať, že s ďalšími námietkami navrhovateľa sa krajský súd nevysporiadal dostatočne, vyčerpávajúcim spôsobom neodôvodnil svoj záver o tom, že vo veci konal a rozhodoval oprávnený orgán SAK, ktorý bol správne obsadený, a pre tento svoj záver si neobstaral dostatok dôkazov a podkladov. Krajský súd si nevyžiadal ani vnútorné predpisy bývalej SAK platné v čase rozhodnutia Predsedníctva SAK. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že odôvodnenie rozsudku púhym odkazom na ustanovenie zákona je nepostačujúce. S ohľadom na túto skutočnosť je rozsudok krajského súdu v tejto časti nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov.

Potreba riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia, v ktorom súd preskúmava rozhodnutie správneho orgánu vyplýva aj z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „Súd“). Aj keď s ohľadom na judikatúru Súdu nie je potrebné zdôvodňovať každý argument účastníkov konania, súdne rozhodnutia musia byť odôvodnené a musia obsahovať odpovede súdu na všetky argumenty prednesené stranami, ktoré viedli k rozhodnutiu. Dôvody musia byť špecifikované s ohľadom na skutkové okolnosti prípadu a nie len odkazovať na určité časti zákonov (*napr. rozsudok Ruiz Torija proti Španielsku z 9. 12. 1994*).

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým znemožnil účastníkovi konania realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. Takýmto procesným právom účastníka je i právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie

vyplývajúca z ustanovenia § 157 ods. 2 OSP totiž znamená právo účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, a jeho porušením sa účastníkovi odníma možnosť náležite skutkovo a aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu, voči ktorému chce využiť možnosť opravného prostriedku. Nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preto porušením práva na spravodlivé súdne konanie.

Najvyšší súd preto napadnutý rozsudok s poukazom na § 221 ods. 1 písm. f) OSP zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Súd prvého stupňa je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 OSP).

Súd prvého stupňa vo veci opätovne rozhodne vrátane náhrady trov konania (§ 224 ods. 3 OSP)

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 22. apríla 2009

JUDr. Jana Henčeková, PhD., v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová